A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2013. január 17.*

„Fogyasztóvédelem — Az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatai a belső piacon — A kiárusítások meghirdetésére vonatkozóan előzetes engedélyt előíró tagállami szabályozás”

A C-206/11. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Oberster Gerichtshof (Ausztria) a Bírósághoz 2011. május 2-án érkezett, 2011. április 12-i határozatával terjesztett elő az előtte

Georg Köck

és

a **Schutzverband gegen unlauteren Wettbewerb** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök, M. Ilešič, E. Levits, J.-J. Kasel és M. Safjan (előadó) bírák,

főtanácsnok: V. Trstenjak,

hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2012. június 21-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– G. Köck képviseletében E. Kroker Rechtsanwalt,

– a Schutzverband gegen unlauteren Wettbewerb képviseletében M. Prunbauer Rechtsanwältin,

– az osztrák kormány képviseletében A. Posch és G. Kunnert, meghatalmazotti minőségben,

– a belga kormány képviseletében T. Materne és J.-C. Halleux, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében M. Owsiany-Hornung és S. Grünheid, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2012. szeptember 6-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

* Az eljárás nyelve: német.

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlament és tanácsi irányelv („irányelv a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról") (HL L 149., 22. o.; a továbbiakban: irányelv) 3. cikke (1) bekezdésének és 5. cikke (5) bekezdésének értelmezésére irányul.

2 Ezt a kérelmet G. Köck és a Schutzverband gegen unlauteren Wettbewerb (tisztességtelen verseny elleni védelmi szövetség) között annak tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, hogy az alapeljárás felperese az áruira vonatkozóan anélkül hirdetett meg „végkiárusítást", hogy beszerezte volna a közigazgatási hatóság előzetes engedélyét.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 Az irányelv (8) és (17) preambulumbekezdése a következőket tartalmazza:

„(8) Ez az irányelv közvetlenül védi a fogyasztó gazdasági érdekeit az üzleti vállalkozásoknak a fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlataitól. Ezáltal közvetetten védi a jogszerűen eljáró üzleti vállalkozásokat is az ezen irányelvet be nem tartó versenytársaiktól, így biztosítva a tisztességes versenyt az általa összehangolt területeken. […]

[...]

(17) A fokozottabb jogbiztonság érdekében kívánatos meghatározni azokat a kereskedelmi gyakorlatokat, amelyek minden körülmény között [helyesen: minden esetben] tisztességtelenek. Ezért az I. melléklet minden ilyen gyakorlatot tartalmaz. Kizárólag ezek azok a kereskedelmi gyakorlatok, amelyeket az 5–9. cikk rendelkezései szerint történő eseti vizsgálat nélkül is tisztességtelennek kell tekinteni. [Helyesen: Kizárólag ezeket a kereskedelmi gyakorlatokat lehet az 5–9. cikk rendelkezései szerint történő eseti vizsgálat nélkül is tisztességtelennek tekinteni.] A felsorolás csak ezen irányelv felülvizsgálata révén módosítható."

4 Az irányelv 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ennek az irányelvnek az a célja, hogy hozzájáruljon a belső piac megfelelő működéséhez, valamint hogy a fogyasztók gazdasági érdekeit sértő tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási tagállami rendelkezések közelítése révén magas szintű fogyasztóvédelmet valósítson meg."

5 Az irányelv 2. cikke következőket tartalmazza:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

[...]

d) »az üzleti vállalkozásoknak a fogyasztókkal szemben folytatott kereskedelmi gyakorlatai« (a továbbiakban: »kereskedelmi gyakorlatok«): a kereskedő által kifejtett tevékenység, mulasztás, magatartási forma vagy megjelenítési mód, illetve kereskedelmi kommunikáció – beleértve a reklámot és a marketinget is –, amely közvetlen kapcsolatban áll valamely terméknek a fogyasztó részére történő eladásösztönzésével, értékesítésével vagy szolgáltatásával [helyesen: valamely terméknek a fogyasztó részére történő népszerűsítésével, értékesítésével vagy szolgáltatásával];

e) »fogyasztók gazdasági magatartásának jelentős torzítása«: a kereskedelmi gyakorlat olyan célból történő alkalmazása, hogy érzékelhető módon rontsa a fogyasztó tájékozott döntés meghozatalára való képességét, és amely ezáltal olyan ügyleti döntés meghozatalára ösztönzi a fogyasztót, amelyet egyébként nem hozott volna meg;

[...]

k) »ügyleti döntés«: a fogyasztó által arra vonatkozóan hozott döntés, hogy vásároljon-e, és ha vásárol, akkor hogyan és milyen feltételek mellett, egy összegben vagy részletekben fizessen-e, a terméket megtartsa vagy elidegenítse-e, a termékkel kapcsolatos szerződéses jogát gyakorolja-e, valamint hogy a fogyasztó a cselekvés vagy a cselekvéstől való tartózkodás mellett döntsön-e;

[...]”

6 Az irányelv 3. cikke a következőket tartalmazza:

„(1) Ezt az irányelvet az üzleti vállalkozásoknak a termékhez kapcsolódó kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően és azt követően, valamint a lebonyolítás során, a fogyasztókkal szemben folytatott, az 5. cikkben meghatározott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatára kell alkalmazni.

(2) Ez az irányelv nem érinti a szerződések jogát és különösen a szerződések érvényességére, létrejöttére és joghatásaira vonatkozó szabályokat.

[...]”

7 Az irányelv 5. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Tilos tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokat alkalmazni.

(2) A kereskedelmi gyakorlat tisztességtelen, amennyiben:

a) ellentétes a szakmai gondosság követelményeivel,

és

b) a termékkel kapcsolatban jelentősen torzítja vagy torzíthatja azon átlagfogyasztó gazdasági magatartását, akihez eljut vagy aki a címzettje, illetve – amennyiben a kereskedelmi gyakorlat egy bizonyos fogyasztói csoportra irányul – a csoport átlagtagjának a gazdasági magatartását.

(3) Azon kereskedelmi gyakorlatokat, amelyek valószínűsíthetően csak a fogyasztóknak egy, e kereskedelmi gyakorlattal vagy az annak alapjául szolgáló termékkel szemben szellemi vagy fizikai fogyatékosságuk, koruk vagy hiszékenységük miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportjának gazdasági magatartását torzítják jelentősen – és oly módon, hogy azt a kereskedőnek ésszerűen előre kellene látnia –, az adott csoport átlagtagja szempontjából kell értékelni. Ez nem érinti azokat a megszokott és jogszerű reklámtevékenységeket, amelyek túlzó vagy nem szó szerint értendő kijelentéseket alkalmaznak.

(4) Különösen tisztességtelen [helyesen: Tisztességtelen különösen] az a kereskedelmi gyakorlat, amely:

a) a 6. és 7. cikkben meghatározott módon megtévesztő,

vagy

b) a 8. és 9. cikkben meghatározott módon agresszív.

(5) Az I. melléklet tartalmazza azoknak a kereskedelmi gyakorlatoknak a felsorolását, amelyek minden körülmény között [helyesen: minden esetben] tisztességtelennek minősülnek. Ugyanezt a felsorolást kell alkalmazni minden tagállamban, és a felsorolás csak ezen irányelv felülvizsgálata révén módosítható."

8 Az irányelv 11. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok a fogyasztók érdekében biztosítják a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok leküzdésére, valamint az ezen irányelv rendelkezései betartásának kikényszerítésére alkalmas megfelelő és hatékony eszközöket.

Ezek az eszközök magukban foglalják azokat a jogi rendelkezéseket, amelyek lehetővé teszik azoknak a személyeknek vagy szervezeteknek – a versenytársakat is beleértve –, amelyeknek a nemzeti jog alapján jogos érdekük fűződik a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok leküzdéséhez, hogy:

a) bírósághoz forduljanak az ilyen tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok miatt;

és/vagy

b) az ilyen tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat ügyében olyan közigazgatási hatóság előtt eljárást indítsanak, amely hatáskörrel rendelkezik a panaszok elbírálására, vagy megfelelő bírósági eljárás kezdeményezésére.

Az egyes tagállamokra tartozik annak eldöntése, hogy e jogorvoslati eszközök közül melyik álljon rendelkezésre, illetve hogy lehetővé tegyék-e a bíróságok vagy a közigazgatási hatóságok számára, hogy a panaszok intézéséhez az egyéb meglévő eljárások előzetes lefolytatását követeljék meg […]. E jogorvoslati eszközök attól függetlenül rendelkezésre állnak, hogy az érintett fogyasztók abban a tagállamban vannak-e [helyesen: hogy az érintett fogyasztók lakóhelye abban a tagállamban van-e], amelyben a kereskedő üzleti tevékenységét folytatja, vagy egy másik tagállamban.

[...]

(2) Az (1) bekezdésben említett jogi rendelkezések szerint a tagállamok a bíróságokra vagy a közigazgatási hatóságokra ruházhatják azokat a hatásköröket, amelyek felhatalmazzák azokat arra, hogy olyan esetekben, amikor ezeket az intézkedéseket szükségesnek ítélik, figyelembe véve az összes felmerülő érdeket és különösen a közérdeket:

a) elrendeljék a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok megszüntetését, vagy megindítsák az ilyen gyakorlatok megszüntetésének elrendeléséhez szükséges megfelelő bírósági eljárást,

vagy

b) amennyiben a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat még nem valósult meg, de alkalmazása hamarosan bekövetkezhet, elrendeljék a tervezett gyakorlat megtiltását vagy megindítsák a gyakorlat megtiltásának elrendeléséhez szükséges megfelelő bírósági eljárást,

akár a tényleges veszteségre vagy kárra, illetve a kereskedő részéről felmerülő szándékra vagy gondatlanságra utaló bizonyíték hiányában is.

A tagállamok ezenfelül gondoskodnak arról is, hogy az első albekezdésben említett intézkedéseket gyorsított eljárás keretében hozzák meg:

– ideiglenes,

vagy

– végleges hatállyal,

azzal, hogy a tagállamokra tartozik annak eldöntése, hogy a két lehetőség közül melyiket választják.

A tagállamok a bíróságokra vagy a közigazgatási hatóságokra olyan hatásköröket is ruházhatnak, amelyek felhatalmazzák azokat arra, hogy az olyan tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok tartós hatásának kiküszöbölése céljából, amelyek megszüntetését jogerős határozat már elrendelte:

a) elrendeljék a határozat teljes vagy részleges közzétételét, az általuk megfelelőnek ítélt formában;

b) ezenfelül elrendeljék egy helyesbítő nyilatkozat közzétételét.

(3) Az (1) bekezdésben említett közigazgatási hatóságok:

a) összetételének olyannak kell lennie, hogy ne férhessen kétség pártatlanságukhoz;

b) megfelelő hatáskörrel kell, hogy rendelkezzenek a panaszokat elbíráló határozataik betartásának hatékony ellenőrzésére és érvényesítésére;

c) határozatait általában indokolni kell.

Amikor a (2) bekezdésben említett hatásköröket egy közigazgatási hatóság gyakorolja kizárólagosan, a határozatokat minden esetben indokolni kell. Ebben az esetben biztosítani kell a közigazgatási hatóság hatásköre helytelen vagy indokolatlan gyakorlása, vagy a hatáskör gyakorlásának helytelen vagy indokolatlan elmulasztása bírósági felülvizsgálatának lehetőségét.”

9 Az irányelv 13. cikke a következőképpen hangzik:

„A tagállamok szankciókat állapítanak meg az ezen irányelv végrehajtásaként elfogadott nemzeti rendelkezések megsértésének esetére, és meghoznak minden szükséges intézkedést e szankciók végrehajtásának biztosítására. Ezeknek a szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük.”

10 Az irányelv I. melléklete felsorolja a minden esetben tisztességtelennek minősülő kereskedelmi gyakorlatokat, és többek között a következő gyakorlatokat említi:

„[...]

(4) Annak valótlan állítása, hogy egy kereskedőt (beleértve annak kereskedelmi gyakorlatait) vagy egy terméket valamely közjogi vagy magánszervezet elismert, jóváhagyott, vagy engedélyezett, vagy pedig az ilyen állítás az elismerési, jóváhagyási és engedélyezési feltételeknek való megfelelés nélkül.

[...]

(7) A fogyasztók azonnali döntéshozatalra kényszerítésének céljából hamisan annak állítása, hogy a termék csak nagyon korlátozott ideig kapható, vagy csak különleges feltételek mellett, nagyon korlátozott ideig lesz kapható, és ezáltal a fogyasztók megfosztása a tájékozott döntéshez szükséges időtől vagy alkalomtól.

[...]

(15) Annak valótlan állítása, hogy a kereskedő felhagy a kereskedéssel, illetve üzlethelyiséget változtat.

[...]"

Az osztrák jog

11 A tisztességtelen verseny tilalmáról szóló törvény (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb, a továbbiakban: UWG) 33a. §-ának az alapjogvita időpontjában hatályos szövege szerint:

„(1) E szövetségi törvény alkalmazásában a kiárusítás meghirdetése minden nyilvános közlemény vagy nagyobb személyi körhöz szóló közlés, amely arra a szándékra enged következtetni, hogy nagyobb mennyiségű terméket kívánnak kiskereskedelmi keretek között rövid időn belül értékesíteni, és amely egyúttal alkalmas arra, hogy azt a benyomást keltse, hogy a kereskedőt különleges körülmények a rövid időn belüli értékesítésre kényszerítik, és termékeit ezért rendkívül előnyös feltételek vagy árak mellett kínálja. […]

(2) A 33a–33e. § szerinti rendelkezések hatálya azonban nem terjed ki a szezonvégi kiárusításra és végkiárusításra, a raktárkészlet kiárusítására és az ezekkel egy tekintet alá eső, és az adott üzletágban, valamint bizonyos évszakokban általánosan szokásos kiárusításokra (például »fehér hét«, »kabáthét«) vonatkozó közleményekre és közlésekre.

(3) Ez nem érinti a melléklet 7. pontját."

12 E törvény mellékletének 7. pontja változtatás nélkül tartalmazza az irányelv I. mellékletének 7. pontját.

13 Az UWG 33b. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) A kiárusítás csak a kiárusítás helye szerint illetékes körzeti közigazgatási hatóság engedélyével hirdethető meg. Az engedély iránti kérelmet a következő adatok megadása mellett írásban kell benyújtani:

1. a kiárusítás tárgyát képező termékek mennyiség, minőség és eladási ár szerint;

2. a kiárusítás pontos helye;

3. a kiárusítás időszaka;

4. a kiárusítás okai, mint például a tulajdonos halála, a kereskedelmi tevékenység vagy egy bizonyos árufajta árusításának beszüntetése, az üzlet áttelepülése, természeti események és ezekkel egy tekintet alá eső egyéb okok;

[...]"

14 Az UWG 33c. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) A körzeti közigazgatási hatóságnak a kérelem tárgyában történő határozathozatalt megelőzően kéthetes határidő kitűzésével szakvélemény kiállítására kell felkérnie a kiárusítás helye szerint illetékes tartományi kereskedelmi kamarát.

(2) A körzeti közigazgatási hatóságnak a kérelem tárgyában az annak benyújtását követő egy hónapon belül kell határozatot hoznia.

(3) Az engedély megadását meg kell tagadni akkor, ha nem áll fenn a 33b. § 4. pontja értelmében vett ok, vagy ha a kiárusítást nem egyetlen összefüggő időszakra kívánják meghirdetni. Az engedély megadását ezenkívül akkor is meg kell tagadni, ha a kiárusítás a húsvétot megelőző második hét elejétől pünkösdig, a november 15-étől karácsonyig tartó időszakra esik, vagy azt több mint fél évig kívánják folytatni, kivéve ha arra a kereskedő halála, természeti események vagy egyéb figyelemre méltó esemény miatt kerül sor. Ha a kereskedelmi tevékenység időtartama még nem éri el a három teljes évet, akkor az engedély csak a kereskedő halála, természeti események vagy éppily figyelemre méltó egyéb okok miatt adható meg.

[...]”

15 Az UWG 33d. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) A kiárusításra vonatkozó minden hirdetésnek tartalmaznia kell a rövid időn belüli értékesítés okait, a kiárusítás időszakát és az értékesítendő termékek általános leírását. Ezen adatoknak meg kell felelniük az engedélyezés tárgyában hozott határozatnak.

(2) Az engedélyezés tárgyában hozott határozatban feltüntetett értékesítési időszak lejártát követően a kiárusításra vonatkozó minden hirdetést be kell szüntetni.

(3) Az engedélyezés tárgyában hozott határozatban feltüntetett értékesítési időszak alatt a hirdetésben megjelölt termékek csak az engedélyezés tárgyában hozott határozatban feltüntetett mennyiségben értékesíthetők. Az e körbe tartozó termékek pótlása tilos.

[...]”

16 Az UWG 34. §-ának (3) bekezdése értelmében:

„Az e szakasz rendelkezéseit megsértő személyek – a büntetőeljárás megindítása lehetőségének sérelme nélkül – a tevékenység abbahagyására és vétkesség esetén kártérítésre kötelezhetők. E követelés csak rendes bírósági úton érvényesíthető. […]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

17 G. Köck innsbrucki (Ausztria) kereskedő egy újságban az üzletében forgalmazott áruk „végkiárusítását” hirdette meg, és ezt az üzlethelyisége előtti hirdetőtáblákon és falragaszokon is reklámozta. A „végkiárusítás” kifejezés mellett hirdetéseiben többek között a „Mindennek mennie kell!” és az „Akár 90%-os kedvezmény is” megfogalmazásokat használta. G. Köck a kiárusítás meghirdetéséhez nem szerezte be a körzeti közigazgatási hatóság (Bezirksverwaltungsbehörde) engedélyét.

18 Miután a Schutzverband gegen unlauteren Wettbewerb úgy vélte, hogy G. Köck a nemzeti jogszabályok értelmében „kiárusítást” hirdetett meg, és megsértette az UWG 33a. és azt követő §-ait, mert nem folyamodott előzetes hatósági engedélyhez, tiltás és a bírósági határozat közzététele iránti keresettel fordult a Landesgericht Innsbruckhoz.

19 E kereset elutasítását követően a Schutzverband gegen unlauteren Wettbewerb az elutasító határozat ellen fellebbezést nyújtott be az Oberlandesgericht Innsbruckhoz. Ez utóbbi bíróság a fellebbező kérelmének helyt adva ideiglenes intézkedést rendelt el.

20 G. Köck az Oberlandesgericht Innsbruck végzésével szemben felülvizsgálati kérelmet („Revisionsrekurs”) nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz.

21 Egyrészt – miként ez az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból is kitűnik – az alapügyben folyamatban lévő bírósági eljárás kizárólag arra a kérdésre irányul, hogy G. Köck rendelkezik-e megfelelő közigazgatási hatósági engedéllyel. Ezen eljárás keretében a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének ellenőrzése a bíróságokról a közigazgatási hatóságokra száll át, és a bíróságok nem ítélik meg előre azt, hogy az említett gyakorlat az irányelv 5. cikkének (5) bekezdése értelmében „minden esetben” tisztességtelennek minősül-e.

22 Másrészt a kérdést előterjesztő bíróság nem zárja ki, hogy az irányelv alapján valamely kereskedelmi gyakorlat bírósági megtiltása csak akkor lehet megengedett, ha a közigazgatási hatóság határozata e tekintetben maga is megfelel az irányelv követelményeinek.

23 Az Oberster Gerichtshof – mivel úgy vélte, hogy a jogvita megoldása az irányelv rendelkezéseinek értelmezésétől függ – felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„Ellentétes-e [az] irányelv 3. cikkének (1) bekezdésével és 5. cikkének (5) bekezdésével, illetve […] egyéb rendelkezéseivel az olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében nem megengedett, és ezért bírósági eljárás útján megtiltandó a kiárusításnak az illetékes közigazgatási hatóság engedélye nélküli meghirdetése, anélkül hogy a nemzeti bíróságnak ezen eljárás keretében vizsgálnia kellene e kereskedelmi gyakorlat megtévesztő, agresszív vagy egyébként tisztességtelen jellegét?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

24 A kérdést előterjesztő bíróság kérdése lényegében arra irányul, hogy az irányelvet úgy kell-e értelmezni, mint amellyel ellentétes az, hogy egy nemzeti bíróság kizárólag az illetékes közigazgatási hatóság előzetes engedélyének hiánya miatt elrendelje egy kereskedelmi gyakorlat megszüntetését, és maga a bíróság ne értékelje az említett gyakorlat tisztességtelenségét.

25 Az első kérdés megválaszolásához először is azt kell megállapítani, hogy egy olyan kereskedelmi gyakorlat, mint amilyen az UWG 33a. §-ának (1) bekezdésében foglalt kiárusítás meghirdetése, „kereskedelmi gyakorlatnak” minősül-e az irányelv 2. cikkének d) pontja értelmében, és ennélfogva vonatkoznak-e rá az irányelvben foglalt előírások.

26 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az irányelv 2. cikkének d) pontja különösen tág megfogalmazást használ, amikor a „kereskedelmi gyakorlat” fogalmát úgy határozza meg, mint a „kereskedő által kifejtett tevékenység, mulasztás, magatartási forma vagy megjelenítési mód, illetve kereskedelmi kommunikáció – beleértve a reklámot és a marketinget is –, amely közvetlen kapcsolatban áll valamely terméknek a fogyasztó részére történő eladásösztönzésével, értékesítésével vagy szolgáltatásával [helyesen: valamely terméknek a fogyasztó részére történő népszerűsítésével, értékesítésével vagy szolgáltatásával]” (a C-540/08. sz. Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag ügyben 2010. november 9-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-10909. o.] 17. pontja).

27 Márpedig az alapügyben szóban forgóhoz hasonló olyan reklámintézkedések, amelyek az áruk kedvező feltételek mellett vagy kedvező áron a fogyasztók részére történő eladására vonatkoznak, nyilvánvalóan a piaci szereplő kereskedelmi stratégiájába illeszkednek, és közvetlenül ezen áruk népszerűsítését és eladását célozzák. Ebből következően az irányelv 2. cikkének d) pontja értelmében „kereskedelmi gyakorlatnak” minősülnek, és következésképpen az irányelv tárgyi hatálya alá tartoznak.

28 Ennek megállapítását követően azt kell megvizsgálni, hogy az olyan nemzeti intézkedések, mint az UWG 33b. §-a és 34. §-ának (3) bekezdése, az általuk elérni kívánt célok alapján az irányelv hatálya alá tartoznak-e.

29 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy – miként a Bíróság már kimondta – (8) preambulumbekezdésének megfelelően az irányelv „közvetlenül védi a fogyasztó gazdasági érdekeit az üzleti vállalkozásoknak a fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlataitól”, és a különösen az irányelv 1. cikkében foglaltak szerint „a fogyasztók gazdasági érdekeit sértő tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási tagállami rendelkezések közelítése révén magas szintű fogyasztóvédelmet” biztosít (a C-559/11. sz. Pelckmans Turnhout ügyben 2012. október 4-én hozott végzés 19. pontja és a hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

30 Az említett irányelv (6) preambulumbekezdéséből következően az irányelv hatálya alól csak azok a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó nemzeti jogszabályok zárhatók ki, amelyek „kizárólag” a versenytársak gazdasági érdekeit sértik, vagy kereskedők közötti ügyleteket érintenek (a fent hivatkozott Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag ügyben hozott ítélet 21. pontja).

31 Az alapügyben – miként erre a kérdést előterjesztő bíróság is hivatkozik – az alapjogvitában alkalmazott rendelkezés, az UWG 33a. §-ának (1) bekezdése értelmében vett „kiárusítás meghirdetése” az irányelv értelmében „kereskedelmi gyakorlatnak” minősül. A kérdést előterjesztő bíróság ezzel hallgatólagosan elismeri – miként erre a főtanácsnok indítványának 38. pontjában rámutat –, hogy ez a rendelkezés a fogyasztók védelmére, és nem kizárólag a versenytársak és a többi piaci szereplő védelmére irányul.

32 Egyébiránt az UWG 33b. §-a úgy rendelkezik, hogy a kiárusítás csak előzetes közigazgatási hatósági engedéllyel hirdethető meg. Felsorolja azokat az adatokat is, amelyeket az engedély iránti kérelem mellett meg kell adni. Az UWG 34. §-ának (3) bekezdése szerint pedig az UWG 33a-33d. §-át megsértő személyek a tevékenység abbahagyására és vétkesség esetén kártérítésre kötelezhetők.

33 Ilyen feltételek mellett meg kell állapítani, hogy az olyan nemzeti rendelkezések, mint az UWG 33a. §-ának (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 33b. és 34. §-a, amelyek szankció terhe mellett megtiltják a nem engedélyezett kereskedelmi gyakorlatokat, olyan intézkedéseknek minősülnek, amelyek a fogyasztók érdekében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok leküzdésére irányulnak, és ezért az irányelv hatálya alá tartoznak.

34 Ennek megállapítását követően azt kell megvizsgálni, hogy ellentétes-e az irányelvvel az olyan nemzeti szabályozás, mint amilyenről az alapeljárásban szó van.

35 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint csak az irányelv I. mellékletében szereplő kereskedelmi gyakorlatok minősíthetők a nemzeti szabályozás alapján az irányelv 5–9. cikkében foglalt rendelkezések szerint történő eseti vizsgálat nélkül tisztességtelennek. Következésképpen az e mellékletben nem szereplő gyakorlatokat csak az említett 5–9. cikkben megállapított kritériumok alapján történő vizsgálatot követően lehet tisztességtelennek minősíteni (lásd ebben az értelemben a C-304/08. sz. Plus Warenhandelsgesellschaft ügyben 2010. január 14-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-217. o.] 41–45. pontját, valamint a fent hivatkozott Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag ügyben hozott ítélet 30–34. pontját).

36 Márpedig az irányelv I. mellékletében felsorolt gyakorlatok között nem szerepel olyan kereskedelmi gyakorlat, amely az illetékes közigazgatási hatóság előzetes engedélyével nem rendelkező kereskedő által végrehajtott, az UWG 33a. §-ának (1) bekezdése szerinti kiárusítás meghirdetésével valósul meg.

37 Az e mellékletben szereplő, minden esetben tisztességtelennek minősülő gyakorlatok közül azokkal kell foglalkozni, amelyek az alapügy körülményei között relevánsak lehetnek, és amelyekre a felek a Bíróság előtti eljárásban hivatkoznak.

38 Az említett melléklet 4. pontjában szereplő gyakorlat „annak valótlan állítása, hogy egy kereskedőt (beleértve annak kereskedelmi gyakorlatait) vagy egy terméket valamely közjogi vagy magánszervezet elismert, jóváhagyott vagy engedélyezett, vagy pedig az ilyen állítás az elismerési, jóváhagyási és engedélyezési feltételeknek való megfelelés nélkül”.

39 Az említett pont nem ír elő általános tilalmat az illetékes szerv által nem engedélyezett kereskedelmi gyakorlatokra. Ellenkezőleg, azokra a különös esetekre vonatkozik, amelyekben – miként erre a főtanácsnok indítványának 93. pontjában rámutatott – az alkalmazandó szabályozás különösen a kereskedői minőség vagy a kereskedő áruinak minőségét illetően bizonyos követelményeket állapít meg, és e tekintetben elismerési, jóváhagyási vagy engedélyezési szabályokat ír elő.

40 Valamely kiárusítás előzetes engedély nélküli meghirdetése az irányelv mellékletének 7. pontja alá sem tartozhat, és nem tekinthető „a fogyasztók azonnali döntéshozatalra kényszerítésének céljából” arra vonatkozó hamis állításnak, „hogy a termék csak nagyon korlátozott ideig kapható, vagy csak különleges feltételek mellett, nagyon korlátozott ideig lesz kapható, és [amely] ezáltal a fogyasztók[at] megfoszt[ja] a tájékozott döntéshez szükséges időtől vagy alkalomtól”.

41 Nem alkalmazható az alapjogvitában e melléklet 15. pontja sem. Ez a pont olyan gyakorlatra vonatkozik, amely annak valótlan állításából áll, hogy „a kereskedő felhagy a kereskedéssel, illetve üzlethelyiséget változtat”. Az alapeljárásban azonban nem az említett 15. pontban foglalthoz hasonló gyakorlatról van szó, hanem az illetékes közigazgatási hatóság előzetes engedélye nélkül végrehajtott kereskedelmi gyakorlatról.

42 A fenti megállapításokból következően az előzetes engedéllyel nem rendelkező kereskedő által végrehajtott, az UWG 33a. §-ának (1) bekezdése szerinti kiárusítás meghirdetése – mivel nem szerepel az említett mellékletben – önmagában nem minősíthető minden esetben tisztességtelennek.

43 E feltételek mellett azt kell megítélni, hogy a jelen ítélet 33. pontjában foglalt nemzeti szabályozás nem ellentétes-e az irányelv által bevezetett szabályokkal.

44 Az irányelv – miként a főtanácsnok indítványa 44–55. pontjában megállapította – széles mérlegelési mozgásteret biztosít a tagállamok számára a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok leküzdésére irányuló, az irányelv 11. és 13. cikke szerinti nemzeti intézkedések megválasztásában, feltéve hogy ezek az intézkedések megfelelőek és hatékonyak, a megállapított szankciók pedig hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűek.

45 Mivel az előzetes, illetve megelőző jellegű tagállami ellenőrzés bizonyos körülmények között alkalmasabbnak és megfelelőbbnek bizonyulhat, mint a már megvalósult vagy a közeli jövőben megvalósuló kereskedelmi gyakorlat megszüntetését elrendelő későbbi ellenőrzés, ezek a nemzeti intézkedések elsősorban az egyes olyan gyakorlatok szankció terhe mellett történő előzetes engedélyezésére vonatkoznak, amelyeknél a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok leküzdésére tekintettel jellegüknél fogva ilyen ellenőrzés szükséges.

46 Az említett nemzeti intézkedéssel megállapított, az irányelv átültetését tartalmazó szabályok azonban nem eredményezhetik azt, hogy egy kereskedelmi gyakorlatot tisztességtelen jellegének megvizsgálása nélkül, kizárólag azért tiltsanak meg, mert az illetékes közigazgatási hatóság előzetesen nem engedélyezte.

47 Egyrészt ellentétes az irányelvvel az olyan nemzeti szabályozás, amely az említett irányelv I. mellékletében nem szereplő kereskedelmi gyakorlatok esetében kizárja az irányelv 5–9. cikkében megállapított kritériumokra tekintettel történő ellenőrzést.

48 Másrészt összeegyeztethetetlen az irányelv által bevezetett szabályokkal az a nemzeti szabályozás, amely alapján a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségét csak az előzetes engedélyezési kötelezettség megszegése esetére kilátásba helyezett megtiltást követően kell megvizsgálni, mivel így ez a gyakorlat – jellegénél és különösen az időtényezőnél fogva – a kereskedő számára elveszíti gazdasági értelmét.

49 Márpedig az olyan nemzeti szabályozás, mint amilyen az előző pontban szerepel, olyan, sajátos szabályozási keretben végrehajtott kereskedelmi gyakorlatok általános tilalmának kimondását jelenti, amelyek esetlegesen tisztességtelen jellegét még csak nem is értékelték – a jelen ítélet 35. pontjában említett ítélkezési gyakorlatnak megfelelően – az irányelv 5–9. cikkében felsorolt kritériumok alapján.

50 Mindezen megállapításokból az következik, hogy az irányelvet úgy kell értelmezni, mint amellyel ellentétes az, ha a nemzeti bíróság kizárólag az illetékes közigazgatási hatóság előzetes engedélyének hiánya miatt elrendeli egy olyan kereskedelmi gyakorlat megszüntetését, amely nem szerepel az irányelv I. mellékletében, és maga a bíróság nem értékeli az említett irányelv 5–9. cikkében foglalt kritériumokra tekintettel az érintett gyakorlat tisztességtelenségét.

A költségekről

51 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

A belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlament és tanácsi irányelvet („irányelv a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról”) úgy kell értelmezni, mint amellyel ellentétes az, ha a nemzeti bíróság kizárólag az illetékes közigazgatási hatóság előzetes engedélyének hiánya miatt elrendeli egy olyan kereskedelmi gyakorlat megszüntetését, amely nem szerepel ezen irányelv I. mellékletében, és maga a bíróság nem értékeli az említett irányelv 5–9. cikkében foglalt kritériumokra tekintettel az érintett gyakorlat tisztességtelenségét.

Aláírások